

Kje **na jveč** zasluži jo

Povprečna bruto plača v 100 najradodarnejših podjetjih je bila lani skoraj enaka kot predlani, 2865 evrov. Kjer so jih povišali, so največkrat obenem zmanjšali število zaposlenih.

Vita Cajnko Javornik

Vdveh tretjinah podjetij na naši lestvici so se povprečne plače lani vsaj rahlo zvišale, v šestini za deset odstotkov ali več. Vsa podjetja sicer niso več ista kot lani, skoraj petina se je med 100 podjetij z najvišjim povprečjem plač prebila na novo, povprečje celotne prve stotnije pa ostaja skoraj na las podobno lanskemu: 2865 evrov bruto. V večini so si zvišanje plač 'kupili' z zmanjšanjem števila zaposlenih. Vzorec je izrazit: podjetja, v katerih je povprečna plača

zrasla za najmanj deset odstotkov, so v letu dni izgubila 12 odstotkov zaposlenih. Podjetja, v katerih so plače stagnirale ali se znižale, pa so število v povprečju povečala za tri odstotke. Zaposlenost so še vedno zniževala tudi marsikatera podjetja, katerih prihodki so lani znova zrasli. Takih z rastjo prihodkov je sicer manj kot polovica, razen nekaj izjem pa so tudi ti še daleč od rekordnega obsega poslovanja v letih 2007 in 2008; večinoma so priplezali blizu ravnem iz leta 2006. Po prihodkih, ne pa tudi po dobičkih – ti praviloma močno zaostajajo za nekdanjimi. Podjetja, tudi če so krčila stroške, pogosto tišči-jo navzdol povečane finančne obveznosti. Številna podjetja, ki so lani bolj ali manj plaho višala plače, so jih leto prej zaradi upada prodaje znižala in v nekaterih še vedno niso znova dosegli ravni iz leta 2008. Tako je bilo med drugim v Heliosu, kjer so plače po izbruhu krize znižali kar za 20 odstotkov, v svetovalni družbi PricewaterhouseCoopers, pa tudi v Časniku Finance, kamor sodi revija, ki jo ravnokar berete.

Premočrtneži

Statistika kaže, da so se podjetja na krizno upadanje prihodkov praviloma odzvala z nižanjem stroškov dela, bodisi s krčenjem števila zaposlenih bodisi z nižanjem plač. Vendar so

100 PODJETIJ Z NAJVIŠJIMI PLAČAMI

Microsoft

Roche

uvrstitev (lanska)	podjetje	število zaposlenih	indeks zaposl. 2010/2009	plače 2010*	indeks plač 2010/2009
1. (1.)	MICROSOFT SLOVENIJA	55	95	7.318	124
2. (4.)	KONTROLA ZRAČNEGA PROMETA SLOVENIJE	207	96	5.751	113
3. (2.)	ROCHE	68	102	5.667	101
4. (3.)	NOVARTIS PHARMA SERVICES	54	106	5.639	108
5. (6.)	IBM SLOVENIJA	216	103	4.971	105
6. (7.)	GLAXOSMITHKLINE	71	97	4.508	96
7. (9.)	HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE	114	106	4.447	106
8. (8.)	HEWLETT-PACKARD	68	110	4.370	99
9. (5.)	BAYER	125	121	4.210	83
10. (14.)	TOYOTA ADRIA	57	82	3.918	110
11. (12.)	KLIRINŠKO DEPOTNA DRUŽBA	67	103	3.697	100
12. (19.)	GEN-I	77	121	3.657	114
13. (10.)	PHARMASWISS	68	106	3.647	87
14.	INSTRUMENTATION TECHNOLOGIES	52	110	3.297	144
15. (18.)	SIEMENS	122	98	3.296	102
16. (17.)	LOTERIJA SLOVENIJE	60	98	3.277	101
17. (15.)	SPLOŠNA PLOVBA PORTOROŽ	74	100	3.259	100
18. (27.)	SLOVENSKA ODŠKODNINSKA DRUŽBA	54	97	3.240	107
19. (16.)	DRUŽBA ZA RAZVOJ INVESTICIJ (prej DDC)	302	96	3.218	99
20. (25.)	ADRIA AIRWAYS	550	77	3.206	105
21. (30.)	ZAVOD ZA VARSTVO PRI DELU	84	96	3.195	110
22. (22.)	HSE INVEST	60	115	3.188	102
23. (20.)	GEOPLIN PLINOVODI	148	104	3.128	99

100 PODJETIJ Z NAJVIŠJIMI PLAČAMI

uvrstitev (lanska)	podjetje	število zaposlenih	indeks zaposl. 2010/2009	plače 2010*	indeks plač 2010/2009
24. (54.)	MEDIS	87	91	3.095	121
25. (29.)	S&T SLOVENIJA	259	89	3.078	104
26. (32.)	JOHNSON & JOHNSON	269	94	3.068	107
27.	KAPITALSKA DRUŽBA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA	99	96	3.038	109
28. (41.)	PRICEWATERHOUSE- COOPERS	59	99	3.036	111
29. (26.)	TOBAČNA LJUBLJANA	77	98	3.014	99
30. (37.)	LEK	2472	98	2.987	106
31. (53.)	HELIOS	190	96	2.974	116
32. (24.)	HALCOM	98	114	2.933	96
33. (28.)	OMV SLOVENIJA	80	96	2.887	96
34. (34.)	KEMOFARMACIJA	160	104	2.842	101
35. (31.)	NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO	614	104	2.821	97
36. (40.)	NIL Podatkovne komuni- kacije	73	109	2.801	101
37. (45.)	DELO	443	99	2.758	103
38. (35.)	HRC	75	105	2.728	97
39.	RRC RAČUNALNIŠKE STORITVE	52	107	2.726	98
40. (47.)	MOBITEL	978	99	2.722	103
41. (23.)	SMART COM	58	65	2.706	87
42.	ODVETNIŠKA PISARNA MIRO SENICA	51	210	2.698	112
43. (36.)	AVTENTA.SI	138	98	2.672	95
44. (49.)	RIKO	51	94	2.660	101
45. (13.)	SAVA	60	97	2.651	74
46. (73.)	ADACTA	97	104	2.637	112
47.	ELEKTRO-SLOVENIJA	540	99	2.628	109
48. (44.)	DIAGNOSTIČNI CENTER VILA BOGATIN	53	103	2.622	97
49. (33.)	IBE	221	108	2.619	92
50. (52.)	CALCIT	110	102	2.602	101
51.	JAVNI HOLDING LJUBLJANA	152	411	2.592	88
52. (87.)	KRKA	4330	86	2.586	115
53. (70.)	BUREAU VERITAS	54	93	2.578	106
54. (43.)	ENERGOPLAN	83	104	2.571	95
55. (42.)	COLGATE-PALMOLIVE ADRIA	63	112	2.535	93

Stran / Page: 42

Doseg / Reach: 18000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2201 cm2

4 / 8

TOP 100 PODJETIJ Z NAJVIŠJIMI PLAČAMI

uvrstitev (lanska)	podjetje	število zaposlenih	indeks zaposl. 2010/2009	plače 2010*	indeks plač 2010/2009
56. (66.)	LUKA KOPER	757	98	2.525	103
57. (63.)	ASTEC	62	100	2.509	102
58. (72.)	DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR	284	102	2.497	104
59. (48.)	PETROL	639	118	2.490	95
60. (58.)	RUDIS	93	94	2.455	99
61. (60.)	DNEVNIK	216	99	2.418	99
62. (75.)	SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA	126	100	2.413	103
63. (57.)	RENAULT NISSAN SLOVENIJA	116	100	2.411	97
64. (86.)	TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE	214	97	2.405	107
65. (92.)	BANKART	183	100	2.402	109
66. (69.)	HIT	1530	95	2.401	99
67. (74.)	SAVSKE ELEKTRARNE LJUBLJANA	115	98	2.396	101
68. (89.)	SRC sistemske integracije	334	92	2.391	108
69.	PRIMORSKE NOVICE	79	96	2.383	117
70. (76.)	TELEKOM SLOVENIJE	1796	97	2.370	101
71. (79.)	ČASNIK FINANCE	117	99	2.369	103
72. (80.)	INSTALACIJA	57	104	2.362	103
73. (91.)	SAOP	55	109	2.348	106
74.	INEA	53	105	2.333	108
75.	INTESA SANPAOLO CARD	79	174	2.320	114
76.	SYSTEMAIR	60	122	2.319	164
77. (64.)	DELO REVIJE	73	96	2.317	95
78. (65.)	SALONIT ANHOVO	185	96	2.316	95
79. (81.)	TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ	496	98	2.316	101
80. (77.)	INFORMATIKA	103	103	2.309	99
81. (88.)	PREMOGOVNIK VELENJE	1298	93	2.304	104
82. (96.)	FARMADENT	58	107	2.288	105
83. (50.)	KPMG SLOVENIJA	105	111	2.286	87
84. (78.)	SIMOBIL	347	101	2.264	97
85. (99.)	COMTRADE	489	91	2.258	104
86. (94.)	ARC-KRANJ	60	98	2.251	104
87. (90.)	ISTRABENZ PLINI	117	101	2.251	102
88. (100.)	SUMMIT LEASING SLOVENIJA	96	103	2.245	103
89. (93.)	VEČER	185	97	2.241	102
90. (59.)	NLB LEASING	72	100	2.239	91
91.	CITROEN SLOVENIJA	98	95	2.233	108
92.	KRANJSKA INVESTICIJSKA DRUŽBA	59	103	2.233	107
93.	CGP	135	63	2.231	133
94. (98.)	TERMoeLEKTRARNA BRESTANICA	127	97	2.227	102
95.	A1	50	86	2.225	108
96.	ACTUAL I.T.	123	84	2.224	106
97.	DANFOSS TRATA	241	102	2.214	108
98. (84.)	ETOL	206	98	2.205	98
99.	CARGO-PARTNER	56	113	2.198	98
100.	SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA	76	103	2.196	103

Vir: Gvin, letna poročila
Op.: *povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega

Stran / Page: 42

Doseg / Reach: 18000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2201 cm²

5 / 8

tudi izjeme. Svoje mesto na lestvici podjetij z najvišjimi plačami so izboljšali ali se na njej celo na novo pojavili nekateri, ki se ne morejo pohvaliti z izboljšanjem poslovanja.

Podatki z naše lestvice potrjujejo že precej obrabljeno ugotovitev o udobju državnih služb. V državnih podjetjih ima to udobje še drugačen pomen kot v državni upravi, kjer gre predvsem za varnost pred odpuščanjem, medtem ko plače stagnirajo. Ne samo v državni upravi, ampak tudi v podjetjih z državnim lastništvom. V državnih podjetjih, če niso ravno tik pred stečajem, pa se plače še vedno dvigujejo po nekakšnem avtomatizmu, kaže pogled na našo lestvico. V vseh elektrogospodarskih podjetjih, denimo, je gibanje plač v zadnjih dveh letih precej podobno (in gre samo navzgor), ne glede na poslovne rezultate posameznih. Ker gre elektrika dobro 'v promet', imajo sicer večinoma še vedno kar zajetne dobičke, so pa tudi izjeme – kar pa ne pušča posledic niti pri zaposlenosti niti pri plačah. Podobno je tudi v Kapitalski družbi in Slovenski odškodninski družbi, v katerih se je lani povprečna plača dvignila za devet oziroma sedem odstotkov.

Tudi izguba, ki jo že drugo leto zapored niza na borzo uvrščena Luka Koper, se ne poznajo na plačah zaposlenih. Po predlanski 16-odstotni rasti plač (tistega leta so v zraku visele grožnje

s stavko) so plače nekoliko zrasle tudi lani. Tudi v nekaterih drugih zasebnih podjetjih upadajo prihodkov ali celo izguba (za zdaj) še nima posledic pri številu zaposlenih in višini plač.

Microsoft pa res dobro plača!

Tudi lani so največ zaslužili v Microsoftu Slovenija, naskok pred drugimi pa so še krepko povečali. Njihove plače so namreč v povprečju zrasle za skoraj četrtno. Taka rast, o kakršni lahko drugi le sanjajo, se nam je zdela nenavadna, saj njihovo poslovno poročilo kaže petodstotni upad prihodkov in celo 60-odstotni upad dobička. Vendar so nam v Microsoftu zatrdili, da je bilo njihovo poslovanje ne glede na te številke v resnici zelo uspešno in da je bila njihova podružnica celo prepoznana kot najboljša v korporaciji v svoji kategoriji ter zato deležna posebnih nagrad. Poleg tega, dodajajo, so zaposlili več novih strokovnjakov, nekaj ljudi iz slovenskega Microsofta pa je prevzelo odgovornejše zadolžitve na mednarodni ravni (med njimi na primer Matej Potokar), plače pa še vedno prejemajo v Sloveniji, kar tudi vpliva na povprečje plač. Pol zadnjega poslovnega leta, ki se pri njih konča 1. julija, je imela krmilo v rokah že nova direktorica Biljana Weber.

POJASNILA

Kako smo razvrščali

V lestvico smo zajeli družbe z najmanj 50 zaposlenimi. Pri izračunu povprečja mesečnih plač je upoštevano povprečno letno število zaposlenih na podlagi delovnih ur. Večino podatkov smo povzeli po informacijski bazi Gvin, nekaj pa smo jih izračunali iz podatkov v letnih poročilih ali posredovanih iz samih podjetij. Upoštevali smo samo bruto mesečne plače v matičnih družbah, tudi v primerih, ko so te del skupine ali celo nosilna oziroma upravljavska družba v skupini. Večinoma, ne pa vedno, gre v takih primerih tudi za največjo družbo v skupini.

Čeprav je to samoumevno, tudi tokrat ponavljamo, da je povprečna višina plač močno odvisna od izobrazbene strukture in da podjetja v različnih panogah zato med seboj niso primerljiva. Pri manjših podjetjih na višino povprečja izraziteje vplivajo plače vodilnih, v posameznem letu pa se lahko na njem odrazijo tudi posamezni izredni dogodki, na primer odpravnine.

Biljana Weber, od letos direktorica Microsofta Slovenija, ima čast voditi podjetje z najvišjimi plačami v Sloveniji.

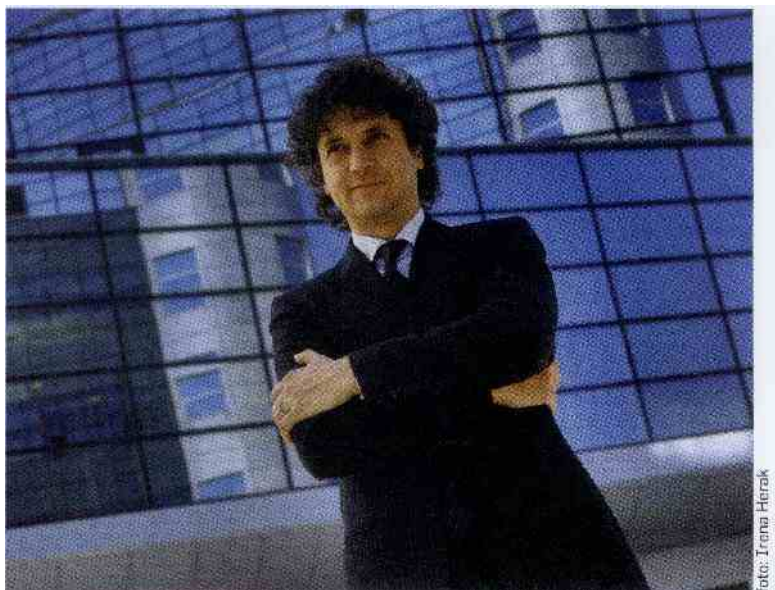
Stran / Page: 42

Doseg / Reach: 18000

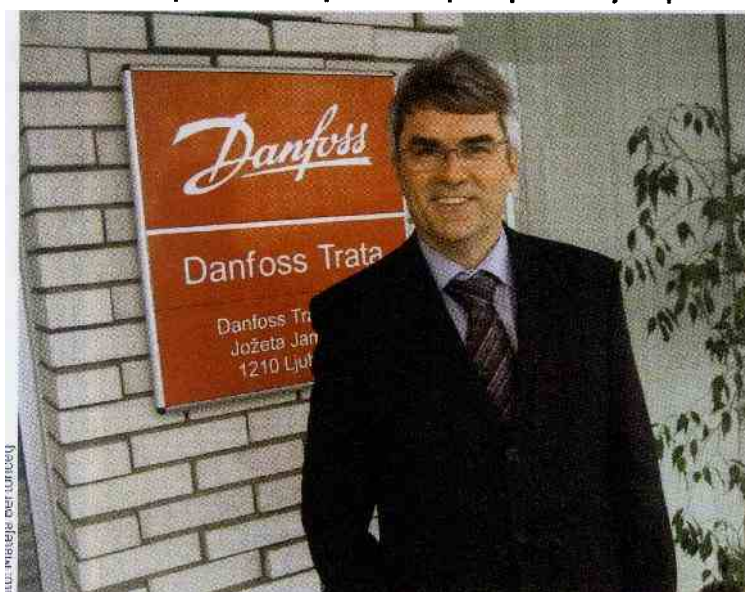
Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2201 cm2

6 / 8

Gen-I se je pod vodstvom Roberta Goloba uspešno uveljavil kot prodajalec električne energije gospodinjstvom in podjetjem. Skokovita rast prihodkov se pozna tudi pri zaposlovanju in plačah.

Zaposlenim Danfossa Trate, ki jo vodi Aleksander Zalaznik, lahko zavidamo varno prihodnost. Rast njihovih plač in novo zaposlovanje ima zdrave temelje.

Instrumentation Technologies pod vodstvom Roka Uršiča s svojo tehnologijo pospeševalnikov osnovnih delcev, ki se uporabljajo za raziskave v jedrski fiziki, medicini, kemiji, biologiji, je lani prvič presegel število 50 zaposlenih, s povprečno plačo, ki jo prejemajo visoko izobraženi strokovnjaki, pa se je zavihtel na 14. mesto.

Informatiki raje krčijo zaposlenost kot nižajo plače

Informacijskim podjetjem nasploh lani še vedno niso cvetele samo rože. Na naši lestvici jih je precej, ker so pač plače računalničarjev razmeroma visoke, v obdobju gospodarske stagnacije pa se ta podjetja znajdejo zelo različno. Približno polovica je takih, ki jim uspeva ohranjati predkrizne ravni prihodkov in dobička ali celo rasti, med njimi so Halcom, IBM Slovenija, Adacta, SAOP, Inea. Na drugi strani so S & T, SRC, ComTrade, NIL, Actual I. T., ki so izgubili del prihodkov, še več pa dobička (Actual ima celo veliko izgubo). Pri plačah se ti praviloma rajši odločajo za krčenje števila

zaposlenih kot za nižanje plač.

Čast izjemam

Eno od podjetij, katerega zaposlenim lahko zavidamo in hkrati privoščimo občutek varnosti, je Danfoss Trata. Lani so nosili domov v povprečju za osem odstotkov višje plače, število zaposlenih se je pri tem celo rahlo povečalo, rast obojega pa je na zdravih temeljih. Njihovi prihodki so namreč lani zrasli za nekaj več kot petino in so skoraj že dosegli raven doslej rekordnega leta 2008, dobiček pa je celo znatno višji od prejšnjega rekorda. Ob prvem sunku krize, ki ji je leta 2009 odnesel petino prihodkov, je Trata temeljito oklestila stroške materiala in storitev, njihov delež v prihodkih se je zmanjšal, lani pa je našla nove posle na okrevajočih tujih trgih, zato je ostal prostor tudi za povečanje stroškov dela. Da je zgodba še lepša, se v Trato letos s Finske seli še proizvodnja toplotnih izmenjevalnikov.

Intenzivna rast je tudi podlaga za ogromen skok plač v solkanskem visokotehnološkem podjetju Instrumentation Technologies, ki je lani po prihodkih zraslo še za tretjino. Letos je prvič na lestvici, ker je šele lani presegllo število 50 zaposlenih, merjeno po številu opravljenih ur. Konec leta so imeli, kot razberemo iz poslovnega poročila, že 60 redno zaposlenih. Krepko, kar za 44 odstotkov, je zrasla tudi povprečna plača v podjetju in so se tako zavihтели na 11. mesto na lestvici. Povprečne bruto plače 3297 evrov pa jim ne kaže zavidati, saj gre za zelo visoko izobražene ljudi, tudi z doktorati, med njimi tudi strokovnjake iz tujine.

Roke si lahko manejo še zaposleni v poldržavnem trgovcu z električno energijo Gen-I, ki mu je pred leti s pridobitvijo pravice do prodaje cenejše elektrike iz nuklearke padla sekira v med, a jo je predsednik uprave Robert Golob (ki je hkrati petodstotni lastnik Gen-I) znal tudi dobro izkoristiti tako, da je z nižjimi cena-

mi hodil v zelje državnim distributerjem. Gen-I je zadnja leta prava gazela tako po prihodkih kot po dobičku, na veliko zaposluje, povprečje plač pa krepko raste, lani za 14 odstotkov, s čimer so priplezali že na 12. mesto. Ob polletju se je Gen-I, katerega prihodki v Sloveniji so lani že preseglili 570 milijonov evrov, pohvalil še s skoraj 50-odstotno letošnjo rastjo.

Številke včasih tudi lažejo

Morda bodo komu padle v oči izjemno velike spremembe pri plačah ali številu zaposlenih v nekaterih podjetjih. Vendar je to najpogosteje posledica reorganizacij in sta velika rast ali upad

le navidezna. Podjetje Systemair v lasti istoimenskega švedskega podjetja si je lani denimo pripojilo sestrsko podjetje Energo Plus in zato podatki o plačah v resnici niso primerljivi.

Posebna zgodba je novomeško gradbeno podjetje CGP, ki je prek družbe Vizija v lasti enega najbogatejših Slovencev Darija Južne. Kar 33-odstotna rast plač je za gradbeno podjetje videti osupljiva, tudi skupaj s približno enakim osipom zaposlenih. Kavelj pa je v tem, da je podjetje takoj na začetku krize preselilo 'fizične' gradbince v tri hčerinska podjetja, verjetno v želji po večji prilagodljivosti. Matično podjetje se je v dveh letih tako skrčilo kar za dve tretjini ljudi, večinoma tistih z nižjimi plačami. Lanska povprečna bruto plača 2231 evrov na mesec kljub temu ni slaba za podjetje, v katerem ima nekaj več kot polovica od približno 135 preostalih zaposlenih manj kot polno srednjo izobrazbo. Dodati moramo, da CGP v krizi še zdaleč ni doživel tako krute usode kot večina drugih gradbenih podjetij: prihodki so mu po rekordnem letu 2008 upadli le za okoli 15 odstotkov in še vedno se lahko pohvali z velikimi infrastrukturnimi in stavbnimi projekti, največ iz javnih proračunov. CGP z novimi hčerinskimi podjetji vred je lani dosegel celo rekorden dobiček, blizu 2,7 milijona evrov. Od tega imajo nekaj malega tudi zaposleni: povprečna plača vseh ljudi, ki so leta 2008 še delali v CGP (skupaj s tistimi v novih podjetjih), je bila lani za 12 odstotkov višja kot dve leti prej.

Navidezno je najverjetneje tudi 17-odstotno povišanje povprečja plač v Primorskih novicah, ki so podobno kot drugi mediji v zadnjih dveh letih utrpele upad prihodkov. V lanske stroške plač je najbrž vštet zajeten znesek, ki ga je moralo časopisno podjetje plačati nekdanji direktorici Barbari Verdnik, potem ko je na sodišču dobila spor zaradi razrešitve pred tremi leti. Kljub temu je prav to letos stalo glave njeno naslednico Suzano Zornado Vrabc.

Izginuli in novinci

Z lestvice 100 podjetij z najvišjimi plačami je letos zdrsnilo 18 podjetij in po logiki stvari jih je toliko na njej na novo. Nekateri od izginulih so pač prehiteli drugi, nekaj je takih, ki so zaradi krčenja dejavnosti ali varčevanja zdrsnili pod mejo 50 povprečno zaposlenih (med njimi na primer finančna upravljavska družba KD Group, logistični holding Viator & Vektor, komunikacijsko podjetje Pristop, IT-podjetje ADD, gradbeno podjetje Imos). Med bolj znanimi novinci je poleg že v prejšnjem besedilu omenjenih Odvetniška pisarna Miro Senica,

ki je v letu 2010 izjemno zrasla, število zaposlenih in tudi prihodke je več kot podvojila. Na novo se je nanjo uvrstil tudi Javni holding Ljubljana, ki ima po reorganizaciji in prevzemu skupnih služb hčerinskih podjetij štirikrat več zaposlenih, povprečje plače pa je tudi po tolikšni razširitvi kroga 'upravljavcev' dovolj visoko za uvrstitev na sredino lestvice. ■

PO LESTVICI GOR IN DOL

Železna pravila

Nekatere zakonitosti na lestvici, ki jo delamo že četrtrič zapored, ostajajo nepremenjene: največ je na njej IT in farmacevtskih podjetij, ki zaposlujejo visoko izobražene kadre iskanih poklicev, prihajajo tudi posamezna visokotehnološka podjetja, ki so že toliko zrasla, da so prebila mejo 50 zaposlenih, ki jo postavljamo za uvrstitev na lestvico. Poleg podjetij z visoko izobrazbeno strukturo imajo visoke plače tudi taki s težavnimi delovnimi pogoji (na primer rudarji, mornarji), pa tudi kakšna srečna izjema, ki ne sodi ne v prvo ne v drugo kategorijo, kot na primer dobrodelni trgovec s srečo, Loterija Slovenije. Še vedno tudi velja, da podjetja v tuji lasti strokovnjake plačujejo bolje kot po dejavnosti primerljiva podjetja slovenskih lastnikov. Tako je v prvi deseterici kar osem podjetij v tuji lasti, njihovi slovenski konkurenti pa se začno večinoma pojavljati šele v tretji desetini stotnije ali še nižje. Če ugotovitev o tujcih še dopolnimo: najbolje plačujejo strokovnjake tista »zahodna« tuja podjetja, ki so tu podružnice ustanovila sama in ki očitno prinesejo s seboj svoje pojmovanje o vrednosti strokovnjakov, medtem ko je miselnost tujcev, ki tukajšnja podjetja kupijo, bolj »prilagojena« in plače ostanejo podobne kot v slovenskih podjetjih (taka primera sta denimo S & T in ComTrade).